

pokud se týče mohl či nemohl býti zabaven. Bylo proto podle §§ 33, 479 a 292 tr. ř. o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4416.

Kontrolní lékař okresní nemocenské pojišťovny je veřejným úředníkem po rozumu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák.

(Rozh. ze dne 19. května 1932, Zm I 919/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 25. září 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého uškození na těle podle § 153 tr. zák.

Důvody:

Rozsudkem soudu první stolice byl obžalovaný uznán vinným zločinem těžkého uškození na těle podle § 153 tr. zák., spáchaným tím, »že dne 24. února 1931 v K. kontrolnímu lékaři okresní nemocenské pojišťovny v K. Alfredu I-ovi, tedy veřejnému úředníku, když vykonával své povolání a pro výkon tohoto povolání úmyslně na těle ublížil«. Zmateční stížnost napadá tento rozsudek důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř., namítajíc, že se ustanovení § 153 tr. zák., pod něž nalézací soud skutek obžalovaného podřadil, k tomuto skutku nevztahuje, a že skutek obžalovaného měl býti při správném výkladu zákona podřaděn pod ustanovení § 411 tr. zák., protože prý kontrolního lékaře okresní nemocenské pojišťovny nelze pokládati za veřejného úředníka po rozumu § 101 odst. 2 tr. zák. Stížnosti nelze přiznati důvodnost. Okresní nemocenské pojišťovny jsou ústavy veřejného práva; záležitosti jim zákonem ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, a to v doslovu zákona ze dne 8. listopadu 1928, čís. 184 sb. z. a n. přikázané jsou záležitostmi vládními po rozumu § 101 odst. 2 tr. zák. To vyplývá nejen z úvahy, že citovaný zákon z roku 1924 v doslovu zmíněného zákona z roku 1928 vzešel přímo z péče státu o blaho zaměstnanců, nanejmenší ze státní péče o zajištění zaměstnanců při onemocnění, nýbrž i z celé řady ustanovení tohoto zákona, z nichž je patrna veřejnoprávní povaha okresních nemocenských pojišťoven. Pokud jde o tato ustanovení zákona, stačí poukázati k ustanovením §§ 2 a 3 o povinném pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, dále k četným ustanovením upravujícím činnost přikázanou uvedeným zákonem politickým úřadům první stolice (§ 32 odst. 2, § 34 odst. 4, § 36 odst. 1 a 3, §§ 45, 54, 61 odst. 2, § 263 a j.), pak k ustanovení § 86, podle něhož náleží vrchní dozor nad prováděním tohoto zákona, nanejmenší nad nemocenskými pojišťovnami po rozumu tohoto zákona, tedy i nad okresními nemocenskými pojišťovnami, ministerstvu sociální péče, a k ustanovení § 255, jež ukládá i jiným úřadům státním a obecním, by pojišťovny po

rozumu tohoto zákona, tedy i okresní nemocenské pojišťovny v jejich činnosti podporovaly. Je-li takto zcela nepochybné, že záležitosti okresním nemocenským pojišťovnám oním zákonem přikázané jsou záležitostmi vládními, jichž obstaráváním jsou okresní nemocenské pojišťovny jako ústavy veřejného práva pověřeny, nemůže býti ani pochybnosti o tom, že činovníci okresních nemocenských pojišťoven, kteří z příkazu těchto pojišťoven tyto záležitosti obstarávají, jsou veřejnými úředníky po rozumu § 101 odst. 2 tr. zák.; neboť tito činovníci vykonávají z veřejného příkazu práce vládní. K záležitostem vládním, okresním nemocenským pojišťovnám svrchu citovaným zákonem z roku 1924 přikázaným, náleží nepochybně i kontrola činnosti smluvních lékařů těchto pojišťoven, pokud se týče kontrola nemocných, kterou okresní nemocenské pojišťovny vykonávají buď svými lékařskými důvěrníky nebo svým úředním lékařem, jemuž přísluší řízení lékařské služby v obvodu pojišťovny (§ 143 cit. zákona z roku 1924 v doslovu zmíněného zákona z roku 1928). Proto jest i tyto »kontrolní lékaře« okresních nemocenských pojišťoven, kteří vykonávají z příkazu těchto pojišťoven, tedy z veřejného příkazu, tuto kontrolu, pokládati za veřejné úředníky ve smyslu § 101 odst. 2 tr. zák. Již citovaný zákon z roku 1924 ustanovuje v 2. odstavci § 68 výslovně: »Úředníci nemocenských pojišťoven (tedy i okresních nemocenských pojišťoven) mají ve své úřední činnosti povinnost úředníků veřejných, stanovené v zákoně trestním, požívají však také ochrany jako úředníci veřejní«. Otázkou, jsou-li »kontrolní lékaři« okresních nemocenských pojišťoven úředníky těchto pojišťoven po rozumu posléze citovaného ustanovení zákona, netřeba se podle toho, co bylo shora řečeno, obírat; neboť i kdyby bylo tuto otázku zodpověděti záporně, nebylo by pochybnosti o tom, že kontrolní lékaře okresních nemocenských pojišťoven jest v této jejich činnosti pokládati za veřejné úředníky po rozumu § 101 odst. 2 tr. zák. Námitku stížnosti, že skutečnost, že Alfred I. je zdravotním radou, je pro posouzení, zda čin obžalovaného zakládá skutkovou podstatu zločinu podle § 153 tr. zák., nerozhodná, jest označiti za bezpředmětnou; neboť nalézací soud neshledal, jak vysvítá z důvodů rozsudku, v jednání obžalovaného skutkovou podstatu zločinu podle § 153 tr. zák. proto, že čin byl spáchán na zdravotním radovi, nýbrž proto, že čin byl spáchán na kontrolním lékaři okresní nemocenské pojišťovny, když vykonával toto své povolání, a pro výkon tohoto povolání. Zaujal-li tedy nalézací soud stanovisko, že kontrolní lékař okresní nemocenské pojišťovny je veřejným úředníkem po rozumu § 101 odst. 2 tr. zák. a v důsledku toho též po rozumu § 153 tr. zák. a podřadil-li proto skutek, na němž rozhodnutí se zakládá, pod ustanovení § 153 tr. zák., nelze mu podle toho, co bylo uvedeno, důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci (srov. též rozh. čís. 2457 sb. n. s.).

Čís. 4417.

Zásady § 143 věta druhá a § 157 odst. 2 tr. zák. nelze použítí v případě lehkého ublížení na těle podle § 411 tr. zák.

(Rozh. ze dne 19. května 1932, Zm II 151/31.)